

מסורת הש"ס

(א) לקמן ק"ז: (ב) ובחסד יא:
[שם] יחזקאל יחזקאל אלעזר יחזקאל
אשעזאל ויבלי"ג (ג) ס"א
כולו נמי בעז, [ד] ז"ל
דאמר, (ה) אבות פ"ד
מ"ב, (ו) [הפסד] מ
(ז) [פ"י ה"ו], (ח) בס"א:
על, (ט) בס"א: וכן,
(י) [פרשת זו ס"י עו],
(כ) [כדלתיא לעיל] (ל)
[ז] ויעזר מוס' ז"ב ע"ד.
ד"ה וגו' ומוס' נדה יד.
ד"ה אפרקיד,

תורה אור השלם

1. וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת
עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ
כָּל קָהָל עַדֹת יִשְׂרָאֵל בֵּין
הָעֲרָבִים: שְׁמוֹת יְבֹ

הגהות הב"ח

(ה) רשב"ם ד"ה פרקדן
פניו ובטנו כלפי:

גליון הש"ס

גמרא אמרי לה להאי
גיסא. שנת קה ע"א ז"ב
מז ע"ב: שם אידי ואידי
בעו הסיבה. עיין תשו'
הראנ"ח ח"ב סי' ע"ט:

מוסף רש"י

בִּין הַחוֹסוֹת הַחֲלוּלִים.
 נָשִׁים אֲהֻלָּוֹת.
 לְגֵן עֵד אֲחֵרִים (רמב"ם)
 קטן (פ"ה). בִּין שְׁלֹשִׁי
 הַרְבִּיעִי אֶת־יָהוּהָ.
 מֵאֲחַת בְּנֵהֶרֶת יִרְמְיָהוּ
 לְמֹהֵל לֹא יִסְמֵךְ כְּדִי שֶׁלֹּא
 יִסְמֵךְ, דָּוָה לֹא מֵעַל לְחֵמֶר
 וְהָאֵל וּפְרָשׁ חֲזָק וְשֶׁלֹּא כִּי
 מִסְבֵּר הוּא, שֶׁמֶסְבֵּר כִּבְר
 הִרְבֵּה בְּהֵמָּה וּמֵעֵת כִּי
 שִׁמְרוֹן קִמְחוֹן יֵשׁ מִסְבֵּר
 שֶׁאֵלֶּה מִמּוֹן מִסְבֵּר, וְהִיא
 מִנִּי דִין וְעַלֵּי מִמּוֹן לֹא
 מִנִּי דִין וְעַלֵּי מִמּוֹן לֹא
 מִנִּי דִין וְעַלֵּי מִמּוֹן לֹא
 בִּין רִאשׁוֹן לְשֵׁנִי יִסְמֵךְ
 דָּוָה לֹא (מַעֲמֵה מַתָּה אֲנִי)
 מְבַשֵּׁר (פ"ה) ג' (ל' ג' ג' ג'
 יִהְיֶה בִּי בְּחִירָה בִּפְסֵךְ
 שֶׁחֲשׂוֹת שְׁחִירֵי בִּי
 לְשׁוֹמוֹ. וְהוּא לֹא יֵשׁ וְעַתָּה
 לְדַמֵּךְ פֶּסֶק שֶׁלֹּא לְשׁוֹמֵר,
 לְדַמֵּךְ פֶּסֶק שֶׁחֲשׂוֹת שְׁחִירֵי
 לְשׁוֹמֵר פֶּסֶק (בְּחִיבָה אֲנִי)

מוסף תוספות

א. ומכל מקום מייית
שפיר ראה מהא דקאמר
בין הכסות הללו אם רצה
לשתות ישות דהיינו
טובא, דהא שתה כבר כוס
ראשון ומה ששתה
באחרים וכוס שני שישתה
אחרי כן ואם כן הוי טובא.
מוס' ר"פ. ב. כיון ששתה
שלא כתקנו הוברר שלא
היה א' מד' כסות ומה
ששתה עתה הוא כוס של
חובה. מוס' ר"פ. ב.

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

[illegible]

רשב"ם

זין הכוסות הללו. זין הראשון לשני
 זין השני לשלישי ומשום דחמרא מגרר
 גריר ליה הוא דמפרש ואזיל: זין
 שלישי לרביעי לא יספה. שלישי
 דברכת המזון דכיון דלא חיישינן עוד
 מגרירי ליבא של שרינן ליה דנראה
 כעומק על ארבעה כוסות. ובגמרא
 "ירושלמי" נמצא למה כדי שלא ישמכר
 דתו לא חזי למיגמר הלילא ופרקי
 התם הלא כבר משוכר הוא שהרי
 שמה הריבה בעבודתו ומשני יין
 שבחור המזון לא משכר שלאחר
 המזון משכר: זין קסבר רב ששם
 סמוך למנחה גמולא תנן ומשום פסח.
 וקסבר לא בשחיטות פסח כ"ר יהודה
 כהן צתירא דאמר כוליה יומא זמן
 שחיטה הוא ומאי זין הערבים דכתיב
 בפסח זין ערב דהאידנא לערב
 דאחמול משכלה ערב דאחמול דהיינו
 משיעלה מעמד השחר לערב דהאידנא
 משום הדין מתעורר כוליה יומא ואי"פ
 שלא היה פסח ציינו הואיל ואיתמר
 איתמר: ואי עזעס מידי צלפרא. לא
 מצי למיכל מנא לתיאבון לאורתא:
 עד שיעס. הסיבה של"ז ד' שמאל:
 מנא לרייבא הסיבה. כשאוכל מנא של
 מנא לילא הראשון כבני חורין שהוא
 זכר לגאולה. מרור אין לרייבא הסיבה.
 זכר וזכר לעבדות: דהאיא עזעס
 משפעי צדקות. ובגאולה שהוא

אומר הגדה. השתא שמעינן מינה דלרר ימין לאו שמה הסיצה. שהרי צימינו את פי הקנה נפתח ומתקפל למעלה ור ולא אהסיבת ימין. ורבותי פירשו שמה כלפי ימין ואם יכנס צו המאכל הרי ס לדידיה: אשה אינה לריכה הסיצה. אלל אביו ריך הסיצה. דלא הרי כפ רבי רב יוסף. דרבה מלק מקמי (ועל דף כב) השוה מורא רבו למורא

אלא אי אמרת מסעד
(צרכות דף לה:)
גריר פורתא סעיד^א: **רב** ש
שומר עלמו מלאכול אי נמי

בין הכוסות הללו אם רצה לשנות ישתה⁶ בין שלישי לרביעי לא ישתה ואי אמרת מסעד סעיד אמאי ישתה הא קא אכיל למצה אכילה גסה אלא שמע מינה מגרר גריר רב ששת הוה יתיב בתעניתא כל מעלי יומא דפסחא נימא קא סבר רב ששת סמוך למנחה גדולה תנן ומשום פסחא הוא דילמא מימשך ואתי לאימנועי מלמעבד פיסחא הוא וסבר לה כי הא⁷ דאמר רבי אושעיא אמר ר"א מכשיר היה בן בתירא בפסח ששחטו שחרית בארבעה עשר לשמו ומצפרא זמן פסחא הוא דכולי יומא חזי לפסחא דסבר בין הערבים בין ערב דאתמול לערב דהאידינא אמרי לא שאני רב ששת דאיסתנים הוה דאי מעים בצפרא מידי לאורת' לא הוה מהני ליה מיכלא: ואפילו עני שבשיראל לא יאכל עד שיסב: איתמר ימצה צריך הסיבה מרור אין צריך הסיבה יין איתמר משמיה דרב נחמן צריך הסיבה ואיתמר משמיה דרב נחמן אין צריך הסיבה ולא פליגי הא בתרתי כסי קמאי הא בתרתי כסי בתרא *אמרי לה להאי גיסא ואמרי לה להאי גיסא אמרי לה להאי גיסא תרי כסי קמאי בעו הסיבה דהשתא הוא דקא מתחלא לה חירות תרי כסי בתרא לא בעו הסיבה מאי דהוה הוה ואמרי לה להאי גיסא אדרבה תרי כסי בתרא בעו הסיבה ההיא שעתא דקא הויא חירות תרי כסי קמאי לא בעו הסיבה דאכתי עבדים היינו קאמר השתא דאיתמר הכי ואיתמר הכי⁸ אידי ואידי בעו הסיבה פרקין לא שמיה הסיבה הסיבת ימין לא שמיה הסיבה ולא עוד אלא שמא יקדים קנה לוושט ויבא לידי סכנה האשה אצל בעלה לא בעיא הסיבה ואם אשה חשובה היא צריכה הסיבה יבן אצל אביו בעי הסיבה איבעיא להו תלמיד אצל רבו מאי ת"ש⁹ (אמר) אביי כי הוינן בי מר זגין אבירכי דהדדי כי אתינן לבי רב יוסף אמר לן ולא צריכתו¹⁰ מורא רבך כמורא שמים מיתבי עם הכל אדם מיסב ואפילו תלמיד אצל רבו כי תניא ההיא

בשוליא דגנרי איבעיא להו שמש מאי תא
 כוית מצה כשהוא מיסב יצא מיסב אין
 הסיבה שמע מינה ואמר ר' יהושע בן לוי גש
 ה כוסות כריך הסיבה מרור אין כריך הסיבה: פקדן. פניו
 א כריך לאכול: שם יקדים. אפרקדן קאי שממך שטו
 ה פושט לתעלה והמחל ככנס למעו ומחוק כך פירש רבינו
 קדים קנה לושת דושט הוי על (דרכ) [דל] ימין ונפמה
 ה שאין אולכין ומשקין כנסין אלא דרך הושט ולקש) נר
 וי אימת בעלה וכפופה לו ומפרש בשאלות דרב
 כל כך: צי מר. רבה: הוה גיגין איברי דהדי. כל
 ר' יוסף: כמורא שמים. דכמי (בדדים ו) אות: כל
 ים: בשוליא דגנרי. תלמידו של גר שמלכותו: שם

קח.

מז א מ"י פ"ו מהל' מל' **ה**
הלכה (ג) [יב] טוש"ע
א"ח ס' תע ס"ג וס'
תעא ס"א צהג"ה:
מז ב מ"י פ"ז שם הלכה
ח סמג עשין מא טור
ש"ע א"ח ס' תע ס"א:
מז ג מ"י שם סמג שם
טוש"ע א"ח סימן
תעג ס"ב וס' תעט וס'

ג ד מ"י וסמג שס טוש"ע
 א"ח סימן תעב ס"ג:
 נא ה מ"י שס טוש"ע שס
 סעיף ד:
 נב ו ז מ"י שס טור ש"ע
 שס ס"ה:
 נג ח מ"י שס טוש"ע שס
 סעיף ו:
 נד ט מ"י שס הלכה ז
 טור ש"ע שס סעיף
 יד:

רבינו חננאל

רב ששת היה יתיב
 תבניתא במעלי דתפסא.
 ומקסא משום הדוה
 אסתמא ואי הוה טעים
 לאידר לא הוה מצוי למכיל
 באורחא. אפילו עד
 שביטראל ואי יאכל עד
 שיסב. היתא מצא בעי
 חסידא מורד אל בעי
 סיבתי. קאי תאמרנן אל בעי
 הסיבא ויתמרד דלא בעי
 הסיבא. ואסיקנא ארבעה
 סין כרליו בעי הסיבא.
 פסוק פירוש דלוי רובין
 לאתארוהי. ויש אומרם על
 שמה. הסיבא רשון אל שמה
 הסיבא. ודא רעד אלא שמה
 קדים קה לרש ויבוא
 ללי טענה. ואינה הסיבא
 אלא שביטראל. אש
 חסידא בעי הסיבא
 וחלתא. בן כפא פאני
 בעי הסיבא. תלמיד פאני
 וברו אל בעי הסיבא מורד
 בר כרמא שמים. אמר ר'
 יהושע בן לוי נשים חיובות
 בארבע כסות אנשיים
 שאף דא חיי בארונה.

פרקדן. פניו למעלה ולא כמפרש
פניו למטה דאין דרך
ללכת כול בעיני זה וכן משמע בהמוכר
הספינה (3"ב עד.) במתי מדבר
הדגנו אפרקין ואילו פרשא תוית
לכרעיה כדקניט רומחא צדיה ט:
בפני רבו אין צריך הסיבה. נראה
לדביו והוא רבו נמי אין
לגזע גרע מרבו אחר מיהו סתם
אב מלמד לבנו תורה כדאמרין בפ"ק
דקדושין (דף לא.) שהבן ירש מאביו
יותר מאמו מפני שזמלמדו תורה ואפי'
הכי קאמר בפני אביו לרר הסיבה:
שאף

דאמר ריב"ל השמש שאכל
מיסב לא שמע מינה בעי
חייבות בארבעה כוסות הללו
שאר

לפי מעלה ושוכב על אחוריו: **הסיבה**
שזוהי לאחוריו שפוי כובע הקוטה
מזה. וקשה לי אחרי לא סמכיה להאי
שעל פי הקנה מחילוי שהוא מטה
בצעיני דהאסיבה ימין קאי מדסמכיה
לאו דרכייה דנשי למיזגא: **בן**
נשען על צרכי חבירו: **כי אחינן**
יחך תירא לרבות תלמידי חכמים
אכל כוים מזה לא גרסינן במדיונה:
שאף

ፖርቱጋል